

Наименование на учебния курс: Увод в историческото познание

Преподавател: доц. д-р Русалена Пенджекова-Христева

АНОТАЦИЯ:

Университетската учебна дисциплина „Увод в историческото познание“ е базова в професионалното обучение на студентите-историци.

Лекционният курс е структуриран в няколко основни проблемни ядра. Уводната част поставя въпросите за: историята като наука култура и утилитарна потребност; специалните исторически дисциплини в парадигмата на историческото познание; въпросът за “занаята на историка”; историческата памет и нейното съхранение през вековете – т. нар. институции на паметта - библиотеки, архиви и музеи; електронните ресурси за историческата наука. Другата част от учебната програма изяснява въпросите за: историческите извори като феномени на културата и реални обекти на познанието; проблемът за класификацията на историческите извори; в прагматичен аспект се разглеждат основните етапи на работа на изследователя с писмените исторически извори – евристичен, текстологичен, херменевтичен, археографски и историографски.

БИБЛИОГРАФИЯ:

- Бердяев, Н. Смишълът на историята. С., 1994. http://www.electronic-library.org/books/Book_0044.html
- Бжежински, Зб. Извън контрол. Глобален безпорядък в навечерието на XXI в. С., 1994
- Бицили, П. Очерци върху теорията на историческата наука. С., 1994.
- Бооне, М. Историците и техният занаят. Увод в историческата критика. Издателство „Кралица Маб“, 2021.
- Бояджиев, Г. Историческо познание и обществени закони. С., 1994, 216 с.
- Блок, М. Апология на историята, или Занаятът на историка. С., 1997. http://www.electronic-library.org/books/Book_0008.html
- Бояджиев, Г. Историческото изследване – теоретични и методически проблеми. Благоевград, 1996, 136 с.
- Георгиев, К. Историята и нейните извори. С., 1981, 303 с. http://www.electronic-library.org/books/Book_0028.html
- Делчев, Кр. Философия на историята. XVIII-XX век. ч. I-II. С., 2016-2017.
- Дзипалска, Б. Институциите на паметта. — АПр., 2004, № 3–4, 13–22. http://www.electronic-library.org/articles/Article_0069.html
- Донков, Р. Историческо моделиране, С., 1997, 2001
- Дуйчев, И. Лекции по архивистика. С., 1950; С., 1993. http://electronic-library.org/books/Book_0005.html
- Запрянова, Ант. Историческа хронология и генеалогия - ИП, 1999, № 1, 217-231
- Запрянова-Тодорова. А. За развитието на помощните исторически дисциплини в България (1973–1988). — Архивен преглед, 1989, № 2, 142–148. http://electronic-library.org/articles/Article_0174.html
- Знеполски, Ив. Историкът и множественото минало. С., 2017.
- Иванов, Здр. Антология по философия на историята /онтологическа проблематика/ В.Търново, 1993, 127 с.
- Иванов, Здр. Антология по философия на историята /гносеологическа проблематика/. В.Търново, 1994, 167 с.
- Иванов, Здр. Човекът като историческо същество – Филос.форум, 1998, №1, 129-146
- Иванов, Пл. Календарът или как хората измерват времето. ИК “Кота”, 2001
- Историята за историята. Състав. Мария Тодорова, С., 1988.
- Историята за истината, за насилията, за себе си. Сборник с интервюта С., 1994
- Калчев, К. Увод в историческото познание, УИ "Св. св. Кирил и Методий", 2007. <https://dokumen.tips/documents/-55cf98b6550346d03399406b.html>
- Кар Едуард, Що е история?, С. 2002. http://www.electronic-library.org/books/Book_0006.html

- Козлов, В. П. Музеи, библиотеки и архиви в системата на историческата памет. — АПр., 2004, № 3–4, 22–26. http://www.electronic-library.org/articles/Article_0064.html
- Колингууд, Дж. Идеите за историята. С., 1995.
- Кьорменди, Л. Как можем да си сътрудним с другите учреждения на паметта. Архиви, библиотеки и музеи: сходства и различия. — АПр., 2004, № 3–4, 33–37. http://www.electronic-library.org/content/author.php?l_name=%D0%9A%D1%8C%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B8&f_name=%D0%9B%D0%B0%D0%B9%D0%BE%D1%88
- Михайловска, Ел. Цивилизация и цивилизации. Теории и идеи на XX век. С., 1991, 197 с.
- Нинов, Д. Новите информационни технологии — неделима част от модернизацията на историческото знание. — Във: Историческата наука в България — състояние и перспективи. С., 2006, 309–314. http://www.electronic-library.org/articles/Article_0084.html
- Пенджекова-Христева, Р. Един забравен ръкопис на екзарх Стефан I Български (“Богомилите и Презвитер Козма – извороведски и археографски аспекти”), Смолян, Издателство: “Съюз на учените в България”, 2011. (с приложен компактдиск към книгата) http://electronic-library.org/books/Book_0036.html
- Пенджекова-Христева, Р. Изворознание (електронно учебно пособие), Смолян, Издателство: ПУ, Филиал – Смолян, 2013.
- Пенджекова-Христева, Р. Нейкова, А. Архивите във виртуалното пространство. Учебно пособие. Издателство: ПУ, Филиал – Смолян, 2014. http://electronic-library.org/books/Book_0055a.pdf
- Пенджекова-Христева, Р. Историци и архивисти – рицари на паметта на обществото. – Във: Университетски четения по архивистика. София, 2013, т. III, Ч. I, 2014, с. 46-73. http://electronic-library.org/books/Book_0052a.pdf
- Пенджекова-Христева, Р. Етапи на работа на историка с архивните документи. – Епохи, 22 (1), 2014, с. 86-100. ISSN: 1310-2141. Статията е публикувана и електронно: <http://journals.uni-vt.bg/epohi/bul/vol22/iss1/5>
- Пенджекова-Христева, Р. Архивите като научна лаборатория и предизвикателство за изследователите в цифровото общество. – История, кн. 2/2021, година XXIX, с. 165 – 176.
- Пенджекова-Христева, Р. Изворознанието – пресечна точка между професионалните отговорности на архивистите и историците – В: Университетски четения по архивистика. Т. III. Част II. Българската университетска архивистика — Теоретично равнище, учебно съдържание и професионални профили. Съставителство и научна редакция Нейкова, Андриана. София, 2015, 27-38. http://electronic-library.org/books/Book_0062a.pdf
- Пенджекова-Христева, Р. Лекционният курс по Изворознание в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски” – реализация и перспективи. – В: Университетски четения по архивистика. Т. VII. Специалните исторически дисциплини в университетското архивно образование, архивната практика и изследванията по история. Съставителство и научна редакция Нейкова, Андриана. София: Електронно издание. 2019, с. 75-83. http://electronic-library.org/books/Book_0087a.pdf
- Помощни исторически дисциплини, т. I-V. <http://www.ihist.bas.bg/sekcii/PINI/PID/contentB.htm>
- Проданов, В. Спекулациите с паметта.— В: Култура и памет. Материали от XIV лятна научна среща — Варна, 24–25 юни 2006 г. Варна, 2006, 58–85. http://www.electronic-library.org/articles/Article_0203.html
- Проданов, В. Битките за миналото и академичната наука. — Исторически преглед, 2008, № 3–4, 109–131. http://www.electronic-library.org/articles/Article_0201.html
- Проданов, В. Велики личности и герои в модерната и постмодерната история. - В: Човекът в историята. Методологически, методически и историографски аспекти. Научна конференция в чест на проф. Георги Бояджиев. Благоевград, 2009, 20–51. http://www.electronic-library.org/articles/Article_0209.html
- Рикьор, П. Паметта, историята, забравата. С., 2006.

Самюелз, Хелен. Кой контролира миналото. — Архивен преглед, 1990, № 3, 16–29.
http://www.electronic-library.org/articles/Article_0175.html

Стоянов, Желязко. Изворознание и историческо познание,(електронно издание)
<http://www.clio.uni-sofia.bg/BG/archivistika/LIZVORI.pdf>

Стоянов, Ж. Идеите за историята. В.Търново, 1998, 431 с.

Стоянов, Ж. Увод в историческото познание. С., 2000, 166 с.